У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 236. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1970 Ч. 236. VOL. LXXVII.

ЧОГО НАЙБІЛЬШЕ ПОТРЕБУЄМО МИ УКРАЇНЦІ, ТО НАШОГО ЗАГАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

ІЗ СПІЛЬНОГО ПАСТИРСЬКОГО ЛИСТА УКРАЇНСЬКИХ ВЛАДИК ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Мило нам, українським Владикам у країнах Південної Америки спільно привітати Вас з Празником Різдва Христового і з Новим Роком, скласти Вам наші найкращі побажання та запевнити Вас про наші особливі молитви за Вас усіх до Дитядка Ісуса, щоб воно, істинний Бог і правдивий чоловік, обдарувало Вас своїми небесними дарами „кожному по його потребі" (Єв. Літ.).

Цей наш перший спільний Пастирський Лист — це дальший вияв нашої братньої єдности і нашої колегіяльної дії на південно-американському континенті для добра повіреного нам Христового Стада і усієї Української Католицької Церкви. Бо чого найбільше потребуємо ми українці, поневолені на Рідних Землях і розсіяні по усьому світі — це якраз нашого загального об'єднання. А кожний крок у цьому напрямку — це велика і радісна подія.

Празником Різдва Христового, Дорогі Брати і Сестри, Церква радісно оспівує і таїнственно переживає історичну подію народження як людини Другої Божої Особи, Божого Сина. Від цієї хвилі, що стала осередком історії цілого людства, Христос-Бог перебуває серед народів як їхній Просвітитель, Спаситель, Брат. Хоч видимо, як людина, Христос прожив серед людей тільки тридцять і три роки, але по своїм Воскресінні Він далі перебуває серед народів у своїй Церкві. У ній Він невидимо перебуває, у ній Він особисто діє, подаючи кожній людині світло правди і Боже життя. А невимовна злука Бога з людьми відбувається у Хрещенні, в якому діянням Святого Духа ми одягаємось у Христа і разом з Ним творимо одно Тіло: „Ви, що охрестились у Христа, ви у Христа одягнулись", — як співаємо у Празник Різдва.

У світлі народження Божого Сина, щоб навіки ущасливити усі народи, ми ще більш здаємо собі справу, яку велику кривду зазнає український народ насильним позбавленням його Христової Церкви, і тим самим доступу до Божої правди і Божого життя. Двадцять і п'ять років тому вороги Бога насильно зліквідували українську Католицьку Церкву на Рідних Землях, щоб він не зміг об'єднатись з Христом як Божий народ, очолений своїми Єпископами, Христовими Намісниками, у злуці з усіми християнськими народами світу, об'єднаними в одній, святій, соборній, апостольській Церкві.

Тому то — Всечесніші Отці, Преподобні Сестри, Дорогі Вірні — перед нами, що живемо у вільному світі, стоять великі історичні завдання: а саме, щоб об'єднані станути в обороні наших братів на Україні і причинитись до привернення правдивої релігійної свободи для української Католицької Церкви на Рідних Землях. Завдяки Божому Провидінню та особливій опіці Апостольської Столиці церковне життя українських вірних у країнах вільного світу є зорганізоване у свої Екзархати, Єпархії, Митрополії. А останніми роками опинився між нами Верховний Архиєпископ Української Церкви, Кардинал Йосиф Сліпий, щоб він став об'єднуючим центром усіх Українців у змаганнях за свободу Української Католицької Церкви і її церковного об'єднання.

Колеґіяльна дія українських Владик, згідно з традиціями Східньої Церкви та після рішень II Ватиканського Собору, становить найпевнішу запоруку, щоб наша Церква на еміграції все більше закріплювалась, і щоб вона успішно причинилась до привернення свободи Українській Католицькій Церкві на Рідних Землях. Уже під час II Ватиканського Собору українські Владики країн вільного світу, у почутті своєї відповідальности перед історією, гідно сповнили свої завдання перед цілим світом, вимагаючи перед Отцями Собору визволення нашого Верховного Архиєпископа, привернення свободи Українській Католицькій Церкві на Рідних Землях, а відтак виступили з пропозицією завершення цієї ж Церкви Патріярхальним устроєм. Це останнє домагання українських Владик стало причиною Соборового рішення, щоб, де заходить потреба, встановити нові патріярхати. Українські Владики ніяк не завернули з наміченого напрямку, що його взяли виключно зі своєї ініціятиви. Вони далі спрямовують усі свої зусилля, щоб здійснити вповні свої почини. Загал українських вірних всеціло оцінив шляхетні і святі почини своїх Пастирів для добра Української Церкви та усього українського народу.

Однак не забракло одиниць і гуртків людей, які, хоч з найкращими намірами, але до церковних справ взялись зовсім по-світському. Їхній спосіб трактування справ Церкви, словник, що його вживають у відношенні до Пастирів Церкви-Єпископів та до найвищих церковних Установ є зовсім чужі євангельському духові, здоровому церковному ладові, засадам людського співжиття, опертого на пошані і християнській любові. Їхні кличі та дії, оперті на цілковито світських методах, приносять нашій Церкві нові рани роз'єднання та послідовного ослаблення на радість ворогам Української Церкви.

У цих незвичайно тяжких часах в історії нашої Церкви, коли то загрожене саме її існування, вона звертає свої очі тільки на Христа, бо Христос одинока її сила і надія. Божий Син на це прийшов поміж народи, як людина, щоб ставши громадянином землі, об'єднати усі народи довкола себе, у своїй Церкві, і визволити їх від усякої неволі. Христос став наріжним каменем Церкви, що її очолюють Христові Намісники - Єпископи. Поза Христом і Його Церквою — це тільки роз'єднання, розклад, знівечення. Христос — Бог, осередок історії людства, є творцем історії. А для своїх праведників Він „витискає росу з полум'я", „а жертву праведника палить водою", „бо усе твориш, Христе, що тільки забажаєш". (Кан. Воскр. П. 8).

Страшні хвилини сучасної історії Української Церкви вимагають від усіх її членів цієї великої віри у всемогучість Христа, бо що у людей неможливе — це можливе у Бога на засоромлення і упокорення ворогів Церкви...

Дано в Куритибі і Буенос Айресі з нагоди Празника Різдва Христового 1970 р.

† Иосиф
Єпископ Судацький
Апостольський Екзарх
Українців у Бразилії

† Андрій
Єпископ Севастопільський
Апостольський Екзарх
Українців в Аргентині

„ГОТУЙТЕ ГОСПОДЕВІ ДОРОГУ, ВИРІВНЯЙТЕ СТЕЖКИ ЙОГО!"

РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, МИТРОПОЛИТА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ У ЗСА, УКРАЇНЦЯМ ПОЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ НА РАДІОХВИЛЯХ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ", 16-ГО ГРУДНЯ 1970 РОКУ

Дорогі Брати і Сестри в Україні! І знов завітав до нас празник Різдва Христового. І знов завдяки радіохвилям „Голосу Америки" вітаю Вас нашим староукраїнським звичаєм: Христос Рождається!

Складаючи вам, Дорогі в Христі, різдвяні побажання, благаю Божого Сина, щоб благословив вас і ваші родини. А щоб ви могли удостоїтись Божого благословення, послухайте заклику Христового Предтечі святого Івана Хрестителя: „Готуйте Господеві дорогу, вирівняйте стежки Його".

Святий Іван Хреститель кличе, щоб ми приготовили дорогу Христові до наших родин та вирівняли стежки нашого життя. Правдою є, що сьогоднішні життєві обставини є дуже складні. Живемо в часах поставання нової історичної доби. Це неспокійна і бурхлива доба. Шляхи людського життя є повні духових порожнеч. Ці духові безодні постали в наслідок здичавілого матеріялізму і воюючого атеїзму. Віра в Бога, віра в доцільність людського життя, віра в перемогу правди над брехнею, добра над злом опинилися під знаком питання, під знаменем сумніву. Модерна людина позбавлена духового світла, не може вийти своїми силами з джунґлів різних проблем на правильний шлях. Без Христа Господа не можемо мати Різдвяних Свят. Без Христа не можемо приготовити дороги до нашого Вифлеєму. З Різдвом Христовим є зв'язана не тільки історія людства, але і вічна будучність усіх людей і кожного з нас зокрема. Тому дуже важною справою є, щоб ми зближались до Вифлеєму до Христа.

В різдвяних богослуженнях українського обряду читаємо, що земля приготовила вертеп для Божого Сина, всесвіт дав особливішу зорю, небо дало ангелів, а людство Пречисту Діву Марію. А що ми принесемо в дарі Господеві Богу нашому? Тисячолітня історія християнства в Україні каже нам, що наші предки дуже сумлінно і по-християнськи приготовлялися до Різдва Христового. Вони приготовляли дорогу Христові до своїх душ молитвою, постом — Пилипівкою і добрими ділами. З приводу Різдвяних Свят запитаймо себе, чи всі йдуть правильним шляхом до Христа? За чим ми шукаємо? Чи зберігаємо Божі закони? Яка наша віра? Чи така щира, ніжна і глибока, як колишніх вифлеємських пастирів і мудреців, що прийшли з поклоном до Божого Дитяти. В тих важких часах для нашого українського народу й Української Церкви треба високо тримати християнський релігійний прапор у ваших родинах, пам'ятаючи на клич: „З нами Бог!" Не допускайте до своїх душ безбожного матеріялізму. Приготовіть дорогу Господеві своїми молитвами, постом і добрими вчинками та вирівняйте стежки свого життя, усуваючи всякі душевні перешкоди. Причиніться до цього, щоб святкування Різдва Христового стало спасенним складом у вічне щастя в небі.

Христос Раждається!
Славіть Його!

Роджерс з'ясував напрямні політики ЗСА в справі В'єтнаму й інших проблем

Вашинґтон. — Державний секретар ЗСА Вільям П. Роджерс поінформував журналістів під час відбутої в середу 23 грудня ц. р. пресової конференції, що перестрога през. Ніксона, що ЗСА відновлять бомбардування мілітарних об'ктів у Північному В'єтнамі, не порушує відповідних умов з 1968 року, бо Президент не заповідав дальшого реґулярного бомбардування, а тільки спорадничі акції спрямовані на охорону виводжуваних із В'єтнаму американських військових з'єднань. В дальших своїх відповідях на запити журналістів Роджерс назвав переданий Північним В'єтнамом список американських полонених пропаґандивним маневром, бо всі подані в ньому прізвища вже відомі. Згідно із заявою Роджерса, існує й далі можливість полагодження ізраїльсько-арабського конфлікту і не виключене, що до замирення на Середньому Сході прийде вже в найближчому році. Поінформував також В. Роджерс про те, що ЗСА роблять ревізію своєї політики у відношенні до комуністичного Китаю в ОН, хоч і не будуть його трактувати, як „уряд усього Китаю".

Константина МАЛИЦЬКА

У ТУ НІЧ ЧУДОТВОРНУ...

У ту ніг гудотворну Дитяти,
Як засядем в родиннім кружку,
Пом'янім тихим словом посвяти
Україну всю мертву й живу.

Тих, що в бою за рідні прапори,
Щоб з кайданів народ розкувать,
Своїм трупом встелили простори
Від Амуру аж ген до Карпат.

Тих далеких, що в стужі Сибіру
Линуть думкою в рідне гніздо,
Тих по тюрмах, що в мурах у сірих
Крізь решітку вітають Різдво.

І хай в вегір єдиний той в році,
Хог і сила ворожа б'є нас,
В світового безладдя потоці
Серцем буде Вкраїна одна!

ЗАКЛИК ЗУАДК

Грудень 1970

ДОРОГІ ПРИЯТЕЛІ!

Вітаємо Вас і Вашу Родину з Різдвом Христовим і Новим Роком і бажаємо Вам щастя, здоров'я і всього добра.

Пересилаючи Вам це наше традиційне побажання, звертаємось до Вас з проханням: в цей святковий час не забувайте про тих, які у потребі — зложіть свою пожертву на КОЛЯДУ на допомогові цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

ЗУАДК продовж 25 років виконує велику допомогову акцію. ЗУАДК переселив до ЗСА понад 50 тисяч скитальців, які знайшли в цій країні нове життя. ЗУАДК оборонив наших еміґрантів перед насильною репатріяцією, прийшов їм з матеріяльною допомогою, перебрав над ними правне заступництво і допоміг знайти їм місце у суспільстві, чи через переселення, чи через інтеґрацію.

Свою місію виконує ЗУАДК тільки завдяки зрозумінню і підтримці української громади у ЗСА.

Перед ЗУАДК нові великі завдання. В цьому році ЗУАДК перевів велику допомогову акцію українцям, які потерпіли від землетрусу в Юґославії; ЗУАДК вислав туди 400 тисяч фунтів одежі і ліків на суму 38 тисяч долярів. В дальшому ЗУАДК почав допомогу нашим братам в Юґославії у відбудові їхніх знищених землетрусом домів.

ЗУАДК заплянував велику допомогу нашим людям також в Бразилії. За допомогою урядових американських чинників ЗУАДК сподіється піднести рівень праці і життя наших поселенців у Бразилії і допомогти їхнім дітям здобути освіту.

ЗУАДК посилює свою діяльність у розгорненні повної Суспільної Служби і в ЗСА і в інших країнах поселення українців. Для цієї акції ЗУАДК здобув співпрацю наших студентів.

Для переведення цієї великої праці потрібно фондів і співпраці української громади. Тому Екзекутива і Дирекційна Рада звертаються до Вас з проханням стати у ряди суспільних працівників на полі Української Суспільної Служби і своєю пожертвою КОЛЯДИ допомогти здійснити наші великі гуманітарні задуми.

Христос Родився!

ЕКЗЕКУТИВА І ДИРЕКЦІЙНА РАДА ЗУАДК

Конґрес схвалив 255 міл. для Камбоджі

Вашинґтон. — В останньому дні перед відходом на Різдвяні ферії, у вівторок 22 грудня ц.р. Сенат схвалив 255 мільйонів дол. на військові достави й фінансову допомогу Камбоджі і ще того самого дня ту ухвалу затвердила Палата Репрезентантів, після чого відіслано її до Білого Дому на підпис Президентові. Допомога Камбоджі вміщається в рямцях 525-тимільйонової суми, з якої 150 мільйонів дістане Південна Корея, 30 мільйонів Йорданія, 13 мільйонів Індонезія, 65 мільйонів Південний В'єтнам і 5 мільйонів Ливан, з 7-мільйоновою резервою. До ухвали про допомогу Камбоджі додано застереження, що ЗСА не можуть висилати свого війська ані військових дорадників до Камбоджі, але викинено з того застереження первісну клявзулю, що Уряд не може теж з тієї суми помагати ніяким іншим закордонним військам, які прийшли б з допомогою Камбоджі у війні проти комуністів. Уряд мовчки погодився на таке застереження, бо воно в практиці все одно не має вартости, не маючи сили заперечити конституційних прав Президента, як головного командира збройних сил ЗСА і його компетенцій рішати про всі засоби задля безпеки військ ЗСА у Південному В'єтнамі. Схвалення тієї допомоги Камбоджі й названим країнам коментатори вважають за черговий успіх Уряду на терені Конґресу.

• 15.000 американських вояків були приявні на першому передріздвяному видовищі, що його дала на терені 101-ої Парашутної дивізії за 420 миль на північ від Сайґону мистецька дружина під проводом фільмового артиста-коміка Боба Говпа. Він заявив про себе, що він „з яструба перемінився в овечку". У дружині Боба Говпа, який вже 7-ий рік приїхав на Різдво до військ у Південному В'єтнамі, знаходиться також „Міс Юніверс" Дженіфер Гостен. Найбільш веселости викликав дотеп Говпа, щоб „зілля" — себто маріхуану, — яке ніби вирощують вояки у В'єтнамі, вислати членам мирової конференції у Парижі. Вояки оваційно вітали й оплескували Говпа.

НЕХАЙ САМ ГОСПОДЬ НАБЛИЗИТЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ДЕНЬ ВСЕНАРОДНОЇ РАДОСТИ І СВОБОДИ

ІЗ РІЗДВЯНОГО ПРИВІТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ЦЕРКОВ У КАНАДІ

...Народження Христа — це запевнення життя для тих, які люблять правду і світло, і неминуче пророцтво про загибель і руїну ворогів Христової правди і людської волі. Бо в Слові Божому проголошено: „Ті бо царства й народи, що Тобі не схочуть служити, погибнуть, і такі народи нещадно вигублені будуть" (Іс. 60:12).

Народження Христа сповіщає не тільки перемогу над злом і безбожністю.

Народжене у Вифлеємі немовля одного дня стане Царем всесвіту.

При народженні Христові не знайшлося місця в гостинниці, як Йому немає місця сьогодні в багатьох країнах і серцях.

Проте щаслива людина, яка прийняла в своє серце Христа і не вагаючись, з радістю може відповісти на стародавнє українське привітання — „Христос народився!" словами: „Прославляймо Його"!

Наперекір переслідуванню та всьому тяжкому лихові, що його переживає наш нарід на Рідних Землях, пам'ятаймо слова ангела „Не лякайтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям". Зоря у Вифлеємі своїм світлом відбивала дивне сполучення смутку і радости. Смуток, бо не було Христові місця в гостинниці. Проте цей смуток зник у потужній радості.

Український нарід має смуток, але радість велика обіцяє, що смуток цей зникне.

Нехай сам Господь наблизить для всього українського народу цей день всенародної радости і свободи в Христі Ісусі.

В імені Ради Українських Євангельських Церков в Канаді вітаємо вас: Христос народився!

Пастор М. Фесенко, президент, Валентин Ворон, секретар, пастор В. Кучер, секретар, пастор Ґ. Деркач, скарбник, заступники президента: пастор В. Давидюк і Ф. Луцик, Члени Управи: д-р К. Костів, пастор І. Кубрин, пастор З. Речун Панько, пастор С. Шульга, С. Дудар, П. Дятель, Т. Каменецький, Д. Миколайчук, П. Осипович.

Уряд Північного В'єтнаму передав сенаторам Фулбрайтові і Кеннеді списки американських полонених

Вашинґтон. — Комуністичний уряд Північного В'єтнаму приготовив і передав представникам демократичних сенаторів Фулбрайта і Кеннеді у Парижі списки, за його ж заявою, усіх тих американських вояків і старшин, які перебувають тепер в північнов'єтнамському полоні. Переданий список полонених включає прізвища 339 американців, які перебувають у комуністичному полоні, із яких уже 20 померли, а дев'ять були звільнені. Переглянувши цей список, представники американського уряду ствердили, що він такий же самий, як той, що його скомплетувало американське командування і департамент оборони ЗСА із інших джерел, головно на основі інформацій пацифістичних організацій і списка, одержаного шведським урядом. Згідно із заявою секретаря оборони Лерда, на переданому Фулбрайтові і Кеннеді списку немає ніяких нових прізвищ. Американський уряд немає також ніяких ґарантій на те, чи переданий північнов'єтнамськими комуністами список є вірний і комплектний. Цей список не включає прізвищ десяти американських летунів, як також 412 інших американців, які пропали без вісти під час бойових акцій.

Прем'єр Польщі Циранкевіч зрезиґнував, на його місце призначений Ярошевіч

Варшава. — Польський прем'єр Юзеф Циранкевіч, який був на тому становищі від 1947 року, „зрікся", заявивши на засіданні сойму 23 грудня ц. р. одверто, що робить це „внаслідку останніх подій". Наступний промовець на соймовій трибуні, новопризначений перший секретар компартії Едвард Ґерек проголосив призначення на пост нового прем'єра дотеперішнього віце-прем'єра Пйотра Ярошевіча та призначення Юзефа Циранкевіча на пост президента Польщі, на місце ген. Маріяна Спихальського, який „зрікся був" разом з Владиславом Гомулкою. Одночасно призначено двох віце-прем'єрів. Сойм слухняно всі ці зміни затвердив. Тому, що однаково Ґерек, як Ярошевіч — інженери - економісти і що так само віце-прем'єрами стали діячі з промислової округи Шлеську, то загально припускають, що найбільша увага нових правителів у Польщі була звернена на економічні справи. Ґерек виявив, що уряд призначив сім більйонів злотих, себто 300 мільйонів дол. на допомогу великим родинам, емеритам і низькоплатним особам, щоб дати їм своєрідне відшкодування за підвищені ціни на харч, одяг і обуву. Не сказано, як і кому саме будуть ту допомогу розділювати.

У Чіле плянують націоналізувати компанії міді

Сантіяґо. — Президент Чіле марксист д-р Сальвадор Алленде та його уряд плянують знаціоналізувати компанії міді, в яких вкладено великі американські капітали. Однак, у чілійському Конґресі є багато противників такого пляну, і тому не відомо, чи Конґрес схвалить пропозицію уряду. Президент Алленде заявив, що коли б Конґрес відкинув плян про націоналізацію, до він вдасться до „всенародного плебісциту" і таким шляхом все таки здійснить націоналізацію. У всіх комуністичних країнах режими починали своє господарювання з націоналізації великих підприємств. Видобування міді є однією з найбільш важливих галузей і позицій в економіці тієї південноамериканської країни. Найбільше при тому потерпіли б такі американські фірми, як „Анаконда Компані", „Кеннекат Купер Корпорейшен" та ін. Фірма „Кеннекат" за останні роки вклала в розбудову мідяної промисловости в Чіле приблизно 250 мільйонів долярів. Президент-марксист д-р Алленде плянує поробити деякі зміни в конституції Чіле, прийнятій 45 років тому, щоб компанії міді не могли покликатись на свої права конституційного характеру.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В дусі Різдва Христового

У Євангелії написано і в різдвяній колядці співається, що коли тисяча дев'ятсот сімдесят років тому у вифлеємській стаєнці Бог Предвічний воплотився, то „за світлом зірки десь аж із Сходу" поспішили три царі, щоб поклонитись Народженому, принісши Йому дари. Це був перший різдвяний подарунок, і він став невід'ємною частиною різдвяних традицій і звичаїв усіх християнських народів. І в цих різдвяних подарунках ще чи не найбільше проявляється те, що американці називають „різдвяним духом" — „Крисмес спирит".

Очевидно, що цей „різдвяний дух" у багатьох випадках використовується в комерційних та подібних цілях. Така вже людська природа. А проте, має він свої і найбільш шляхетні вияви, бодай в різдвяному часі наче перероджуючи людей, роблячи їх ліпшими. В різдвяному часі найчастіше поздоровить чи усміхнеться до вас незнайомий, і в цьому часі найбільше виявляється доброзичливість, готовість допомогти ближньому в потребі, прощати взаємно провини.

Направду зворушливий приклад різдвяного духа дали малі американські школярі з далекого Тексасу, звернувшися листом до нашого Злученого Американського Допомогового Комітету із запитом, чи немає де людей в потребі, щоб вони могли їм допомогти. Зворушливий цей приклад, зокрема в теперішніх часах розгублености та радикалізму, зворушливий він на тлі таких випадків, як, наприклад, той, що трапився був у Ню Йорку, коли три десятки осіб мовчки приглядалися, як убивник душив свою жертву, бо не хотіли „вмішуватись".

Лист школяриків з Тексасу, фотознімку якого вміщено на іншому місці в цьому числі, може мати лише малу практичну вартість, але його моральна вартість неперевершена, бо це — найчистіший, найідеальніший вияв саме цього різдвяного духа.

Ніхто більше від нас, українців в Америці, не має такої потреби взяти собі з цього приклад. Американські діти пропонують ЗУАДКомітетові свою пожертву на допомогу чужим і невідомим їм людям. Що ж тоді ми повинні вчинити, щоб допомогти нашим потребуючим братам і сестрам!

На іншому місці в цьому числі „Свободи" надруковано декілька із багатьох закликів у справі пожертв з нагоди коляди. З такими й подібними закликами звертаються до нас наші парафії, школи, народні доми, наші молодечі організації, наукові установи, наші центральні репрезентації, як Світовий Конгрес Вільних Українців, Український Конгресовий Комітет Америки та Комітет Українців Канади. Наших потреб не перелічити.

Відкриймо ж для них наші серця і наші кишені — в дусі Різдва Христового!

Святкові традиції

Багато говориться у нас про потребу зберігати національні традиції, як один з необхідних засобів збереження своєї національної особовости. Це — аксіома, що ніякий нарід, ніяка національна спільнота не може існувати без традиції, бо традиція є зв'язком між минулим і сучасним, є тим чинником, який найтісніше пов'язує ґенерації. І навіть комуністи, що їх матеріялістичний світогляд ніби заперечує ідеалізм і поручає дивитися на всі проблеми і події під кутом користи для „справи комунізму", навіть вони, звівши культ Маркса й Леніна, творять псевдотрадиції.

Культові військово - історичних традицій присвячені наші комбатантські організації. Створено окрему організацію для оборони традиційних форм церковного обряду. Існуючі у вільному світі українські молодечі організації стараються також плекати національні традиції: до цієї ділянки належить народна ноша, танок, пісня, прикладне народне мистецтво з вишивками, крашанками, керамікою. Новітні часи з їхнім духом космополітизму, якому сприяє розвиток техніки, є неначе ворогами національних традицій. А втім, не відповідає правді, що чим більше економічно розвинені і чим старші своєю культурою народи, тим вони байдужніші супроти рідних традицій. Погляньмо на англійців, шотляндців, ірляндців, французів, німців і на такі далекосхідні народи з прастарою культурою, як японці, китайці, маляйці чи таїтянці — скрізь там зберігаються національні традиції і скрізь існують окремі установи та організації, які дбають, щоб вони не зникли.

Очевидно, трудно вимагати, щоб усі американські чи канадійські українці клали на святий Вечір сіно під обруси. Але традиція, як усе в світі, має поруч своєї форми — свій зміст. Річ не у подробицях, а в цілості. Коли в нас зникає традиція, то, ніхто, крім нас, у цьому не винен. Різдво пригадує чудові українські традиційні звичаї.

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ПОВЕРТАЄ „НАЛІВО"

Париж. — Відношення української спільноти в діяспорі до Католицької Церкви в цілому й надалі розпадається на дві частини, які символізують у великій мірі також наш внутрішній поділ, хоч і який він анахронічний. Православна частина стоїть, на жаль, у переважаючій більшості на негативному відношенні до Ватикану, покликаючись на події та основи цих подій з-перед 350 років, або на інші практичні проблеми, як — традиційність православ'я, автокефалію, повну незалежність від „чужих сил" чи навіть „від чужого пана". При цьому майже зовсім не говориться про основну проблему: єдність Церкви в ім'я єдности Бога, яку так довго забували й католики.

Обидві вітки нашої спільноти, стікаючи кров'ю жалю до світу, що так жорстоко байдужий до наших особистих трагедій, а ще більше до нашої національної трагедії, зовсім забувають, що основне завдання Церкви — вести людей до Бога, проповідувати слово Боже в першу чергу невіруючим, нести слово потіхи кожному страждаючому й божественне свідчення любови навіть ворогові.

Не вдаючись у коментування слів Христа: „Любіть тих, що вас ненавидять", мусимо бодай часом пригадати, що жиди не визнали Христа Месією, Сином Божим в першу чергу тому, що Він відмовився очолити визвольну боротьбу жидівського народу, заявивши: „Царство Моє не від світу цього"... Збуваючи це, ми розгублюємося, коли довідуємось, що Папа приймав на авдієнції Громика, і що та авдієнція тривала довше, як авдієнція през. Ніксона. Обурюємося, коли Папа закликає до миру у В'єтнамі, чи навіть висловлюється за те, щоб прийняти червоний Китай до ОН.

Ми правильно й на терені Церкви боронимо національні справи. Правильно вважаємо, що Українська Церква повинна бути з народом і його боротьбою. Правильно також вимагаємо, щоб Ватикан боронив наші національні права чи то в Польщі, чи на Пряшівщині, чи шляхом створення Українського Католицького Патріярхату. Оправданий є жаль до тих достойників Римської Церкви, які байдуже, а то й вороже ставляться до нашої визвольної боротьби. Зовсім слушно вимагаємо від нашого духовенства бути з нами, бути також членами нашої нації.

Але Українська Церква — одна й друга — є частиною двох Вселенських Церков і однієї християнської. Не поможемо ми нашим Церквам, коли не розумітимемо всього того, що діється тепер у всьому християнському світі, який нарешті почав звертати увагу на важкий факт: у світі є ледве 800 мільйонів християн і понад два мільярди не-християн, яких Церква не сміє забувати. Між цими двома мільярдами приблизно половина знаходиться під владою могутньої організації компартій, як свого часу вся маса населення Римської імперії знаходилась не лише під владою леґіонів, але й під впливом поганської філософії та моралі.

Як християнство перемогло імперію? — Шляхом проповіді Слова Божого, шляхом страждань і жертв. Хрестоносні походи прийшли далеко пізніше, палення єретиків ще пізніше, і хіба ніхто з нас не буде за поворот до цих метод, тим більше, що вони ані Святої Землі не визволили, ані єресей не викоренили, а лише викликали реформацію і поділ Західньої Церкви на католиків та масу протестантських груп.

Та пишемо про це не для того, щоб викликати полеміку, зокрема ж в дуже актуальних у нас справах Патріярхату чи негідної постави кард. Є. Тіссерана. Пишемо в рамах кореспонденцій з Парижу, бо Франція, ота ліва і вільнодумна Франція, у всій своїй пресі церковним справам присвячує дуже багато місця, не перестаючи коментувати останню подорож Папи Павла VI в Азію та Полінезію, зокрема ж його виступ у Гонг Конгу, де він звертався до всього китайського народу. Коментарі французької преси зовсім відмінні від наших. Правда, у нас менше про це пишеться в пресі, а більше говориться усно.

Коли у нас кладеться натиск на авдієнцію, яку Папа уділив Громикові, французи говорять більше про Гонг Конг, і в цьому виступі бачать вияви великої революції в Католицькій Церкві, яку започаткував Іван XXIII, проголошуючи скликання Собору, що схвалив необхідність звертатися до бідних, а не до багатих, іти до хиж, а не до палат, говорити до народів, а не до урядів.

Коли у нас кладеться натиск на „наївність" Ватикану чи натякається на ще гірше, то французи уважають, що Рим здає собі справу, що на новому шляху Католицька Церква не може мати успіху раніше, як за віки. Автори статтей на цю тему вважають, що Павло VI починає нову добу місіонерства, повертаючись до традиції часів, коли Церква була переслідувана, коли Христос звертався до бідних рибалок, а Апостоли проповідували на смітниках поза містом, бо їх виганяли з міст. Отець Льорантен каже, що своєю поїздкою до Азії Папа хотів реабілітувати Католицьку Церкву (дослівно!) за ті часи, коли місіонери були в більшій чи меншій мірі знаряддям колоніялізму, імперіялізму. Жак Дюкен у лівому „Експресі" наголошує, що Церква скрізь зустрічається з марксизмом і боротись з ним хоче по-церковному, а не хрестоносним походом. Певно, це вимагає дипломатії, але ватиканська дипломатія шукає не вигід, привілеїв для Церкви, а лише доступу до маси, якій хоче нести свою проповідь.

Спільну статтю Жак Дюкен і Жорж Сюффер закінчують твердженням, що так звані поступки Ватикану, так званий поворот наліво є лише назверхні. По суті — Католицька Церква, зроджена в часи розпаду Римської імперії, шукає способу зустрічатися віч - на - віч з варварами, яких боялась імперія, а перемогла таки Церква, навернувши їх на християнство, разом із римлянами...

Признаймо, що Церква, заснована Христом, складається з людей, а люди можуть помилятися. Тому ми повинні боронити наші домагання всіми силами, належними заходами та пристойними засобами. Але не повинні й ми забувати основних завдань Церкви: бути присутньою скрізь — і на аренах мучеників, і між преторіянською сторожею, і на Голгофі, і в палаті Пилата. Остаточно й у політичній боротьбі слід рахувати на успіх і в ворожих рядах. Але Церква має також зовсім інші завдання, як політика, мусить мати й інші засоби та методи.

Помилятись може кожен. Але помилка також може бути дискусійна. Дуже дискусійною є „помилка" того священика, що гине в рядах червоних партизанів Колюмбії: якщо там були його парафіяни, чи був би він справді геройським священиком, сказавши, що його не обходять ні їхні бажання мати землю, ні те, чи вони помруть без св. Причастя? Або чи всі священики можуть відмовитися говорити до комуністів, чи можуть уважати кожного південноамериканського збунтованого кріпака комуністом?

Проблеми — може — для нас, у нашому положенні, „академічні"... Але це основні проблеми, без яких немає нічого „конкретного". Тому французька преса дає нам приклад і нагадує, що зріле суспільство повинно все дискутувати. Зокрема ж найглибші проблеми. Також Церкви, навіть у площині „академічній".

Т. Дж.

В. Ткач

ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ — ЧИННИК, З ЯКИМ НЕ РАХУЮТЬСЯ

Чи поневолені Москвою народи — всі, тобто і так звані сателіти, і ті, які перебувають в межах СССР — являють собою якусь окрему силу, яка може вплинути на міжнародну політичну ситуацію? А якщо так, то чи з цією, як ми висловилися, силою хоч у якійсь мірі рахуються в західньому світі, устійнюючи політичні пляни, а зокрема своє відношення до СССР?

Коли ми пишемо „сила", то треба пригадати, що протягом довшого часу вважалося, що в світі існують тільки дві сили: ЗСА і СССР. Зусилля в напрямку створення т. зв. об'єднаної Европи зумовлювалися, між іншим, бажанням створити „третю силу", яка могла б навіть сама, а в кожному разі в союзі з ЗСА успішно протиставитися натискові збоку комуністичного Сходу. Ця „третя сила" ще далеко не створена, а вже виринає інша сила: червоний Китай, з яким все більше рахуються на Заході і який дуже турбує Москву і змушує її до певної міри міняти свою політичну тактику. Отже, якщо поневолені Москвою народи являють собою якусь окрему силу, то невідомо, чи то третя, четверта чи п'ята...

Чи варто багато писати на ту тему, що поневолені народи таки являють собою велику силу, з якою передусім рахується сама Москва, бо прагнення свободи серед цих народів і їх боротьба за визволення стримують експансію російсько - совєтського імперіялізму супроти зовнішнього світу? Писати про це — це повторювати безліч аргументів, що їх вживали не тільки українці, але й представники інших поневолених народів. Отже, для нас — це аксіома. Ми не раз — у різних брошурах і книжках, у меморандумах і зверненнях до чужинців — звертали увагу на той факт, що визвольні рухи поневолених народів не тільки після другої світової війни, але й перед нею, зокрема боротьба у різних формах українського народу, — були, може, найголовнішою перешкодою для комуністичної Москви в її поході проти західнього світу і в її плянах запанувати, либонь, на всіх просторах земної кулі.

Що наші твердження не були егоїстичними міркуваннями тих, які хотіли звернути увагу сумління світу на нашу боротьбу і придбати собі бодай моральну підтримку, свідчать погляди багатьох чужинців, що цілком підтримували наше ставлення справи. Вкажімо хоч би на американського політичного письменника Бернгайма, який, аналізуючи три роди політики супроти СССР — замирення (appeasement), стримання — (containment), визволення (liberation) — нещадно скритикував політику стримання, як нереальну, і радив стосувати політику визволення, тобто підтримувати визвольні рухи поневолених народів, бо ці визвольні рухи, на його думку, не тільки стримують агресивну силу Москви, але й можуть, здобувши свою мету, раз на все визволити світ від постійної загрози російсько - совєтського імперіялізму.

Та ця політика визволення ніколи не була застосована ні одною з держав Заходу, хоч був час, ще перед смертю Сталіна, коли, як здавалося, її хотіла взяти за свою Республіканська партія ЗСА. Але від смерти Джана Фостера Даллеса про політику визволення перестали навіть згадувати. Можна вважати, що з приходом през. Кеннеді в 1960 р. була припинена політика стримання і спробувано стосувати політику замирення, що продовжується й до цього часу. Розуміється, що в такій атмосфері на представників поневолених народів, які далі звертали увагу на визвольні рухи цих народів, дивилися як на фантастів або навіть як на „підпалювачів війни"...

За останні півтора десятка років маємо безліч фактів, які вказують на те, що, з одного боку, СССР не припинив своєї експансивно-агресивної політики, а, з другого, визвольні рухи поневолених народів не тільки не вгасають, але все більше розгортаються. Про останнє свідчать не тільки угорське повстання і спроба Чехо-Словаччини перейти до „соціялізму з людяним обличчям", але й відомості про рух спротиву серед народів в самому СССР. Здавалося, що на цей посилений рух спротиву таки звернули увагу на Заході, особливо, коли виявилося, що він поширюється не тільки серед неросійських народів, але й серед самих росіян. Але... це ні в якій мірі не вплинуло на зміну політики Заходу щодо поневолених Москвою народів.

Тим часом є всі дані твердити, що якщо Кремль посилив, після приборкання Чехо-Словаччини, свою „офензиву миру", то робить це не тільки через загострення відносин з Китаєм і не тільки через збільшення господарських труднощів, але також у великій мірі через наростаючі опозиційні настрої, що переходять у справжній рух спротиву, серед усіх народів т. зв. комуністичного бльоку, яким править Москва. Отже, виходить, що поневолені народи — це таки поважний чинник. Але з ним рахується у своїх політичних потягненнях... тільки Москва, але не рахується Захід...

Є всі дані твердити, що Москва не задовольниться лише утриманням „статус кво" в Европі і деінде, а далі йтиме в напрямку посилення своїх впливів і свого панування. Але в цьому одною з головніших перешкод вона має визвольні рухи поневолених народів. Отже, логічно, Захід мусів би більше рахуватися з цими визвольними рухами.

Що це значить — більше рахуватися? Це зовсім не означає, що Америка чи інші держави західнього світу мали б ризикувати війною для допомоги поневоленим народам. Але вони мали б винайти якийсь спосіб, який давав би цим народам почуття, що Захід бодай морально - психологічно їм допомагає, а не, навпаки, „замирюється" з їхніми поневолювачами, або навіть їм допомагає.

Що ж, насправді, робить Захід? ЗСА, властиво, продовжують застосовувати політику „замирення", бо в останніх заявах през. Ніксона та інших представників американського уряду можна вбачати лише несміливі спроби повернутися до політики „стримання". Про політику „визволення" немає, звичайно, жадної мови. А інші західні держави, насамперед Західня Німеччина і Франція, хочуть не тільки „замирюватися" з СССР, але й співпрацювати з ним і давати йому господарську допомогу, яка легко може бути використана Москвою, як мілітарна допомога. Чи це все підтримує поневолені народи бодай у морально - психологічній площині, чи, навпаки,

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Бажання дядька Сема

Знаходимось на порозі святкового сезону, — як кажуть американці, — з усіх кінців світу злітаються до нас білими ластівками карточки з бажаннями, так нового, як і старого стилю. Звичайно, в таку святкову пору ніколи не забуває нас дорогий Дядько Сем з Вашінгтону: він приєднується до численних святочних бажань також і своїм віншуванням — висилає нам гречне запрошення розрахуватися з федерального податку. Це, власне, надходить та гарячкова пора, коли серед зими збирають багате жниво такі женці, як агенція Ковбаснюк-Шумейка, коли нашому нюйоркському війтові, меценасові Р. Гуглевичеві, приходиться переживати своєрідне роздвоєння ідентичности. Тоді він, сердега, мусить розполовинити свою істоту: одна половиця сидить на зборах, засіданнях, відкриває святочні академії, друга мозолиться над податковими рапортами.

Сказав колись чи написав автор „Колгоспу тварин", Джордж Орвелл, що „ніхто не є патріотом, коли приходиться платити податок". Проте, хтось мусить платити податки і хтось мусить їх стягати, хоч, безумовно, жадному „здекутникові" вдячний народ пам'ятника не поставить. Тому й немає чого дивуватися, що далекі пращури наших братів-поліщуків — деревляни, без особливого ентузіязму зустріли першого здекутора на західньоукраїнських землях, князя Ігоря Олеговича, рідного чоловіка княгині Ольги...

В 1970-му році українське жіноцтво з великим піднесенням відзначало 1000-річчя з дня народження св. Ольги, відбувалися на цю тему численні доповіді, академії, тож і шановні читачі в загальному поінформовані, як трагічно закінчився похід князя Ігоря на деревлян — колектувати, скажемо порівняльно, „федеральний податок... Невдячні західняки роздерли князя надвоє між двома молодими дубками, і не подумавши на малу хвильку, що своїми куницями, бобрами, медом і воском, що їх домагався дядько Сем із Києва, вони, деревляни, мали прекрасну нагоду покласти фундаменти під будову майбутньої Руської Імперії (не мішати з Московською! — прим. редакції).

Далі ви знаєте з історичного передання, як св. Ольга спацифікувала деревлян за передчасну смерть чоловіка, як подушила у „фінській" лазні деревлянських князів-сватів, як спалила місто Коростень і так далі. Все це справи знані, ясні й зрозумілі. Та от не дуже мені ясно і зрозуміло, чому одна пані магістер з Торонта на святочній академії в честь св. Ольги назвала деревлян „дикими", „поганами" та іншими некультурними епітетами?.. Дозвольте пригадати вам, що в ті прадавні часи всі руські племена ще були поганські, хіба одна княгиня Ольга вже ходила охрищена. А „дика, деревлянська земля" — це ж наша Північна Волинь з Поліссям, яку так прекрасно оспівали в своїх поезіях наші, недавно померлі „деревлянські" поети, Оксана Лятуринська й Олекса Стефанович! Врешті-решт, чого так дивуватися, що „дикі" люди не хотіли платити податків? А хіба освоєні дуже хочуть?..

Ікер

Д-р Михайло Кушнір

ЄВАНГЕЛІЄ ЧИ АПОКРИФИ?

У 1955 році Пій XII сказав до істориків, що прибули на міжнародний науковий з'їзд до Риму, про Церкву в історії: „Церква має свідомість, що ввійшла в людство, як історичний факт. Її Божий Основник, Ісус Христос, є історичною особистістю. Його життя, Його смерть і Його воскресіння є історичними фактами. Трапляється деколи, що навіть ті, що заперечують Божество Христа, приймають Його Воскресіння, бо воно є, на їх думку, надто добре історично стверджене; хто хотів би відкинути його, мусів би перекреслити цілу старовинну історію, бо ні один з її фактів не є краще доказаний за Воскресіння Христа..."

Історія Церкви починається від Воскресіння Господа нашого, а беручи стисліше, від Вислання Апостолів з проповіддю. Історію людства числимо від дати Народження Христа. Та найбільша подія в історії ділить її, неначе граничний стовп, на дві частини: перед і після Народження. Християнські письменники доказують, що без Втілення Сина Божого не можна уявити собі історії. Нічого важливішого не сталося в історії людства від Народження Ісуса Христа.

Але не відразу людство пізнало, зрозуміло й оцінило вагу Втілення. Щойно кілька сторіч пізніше почали числити час не від заснування Риму, а від вифлеємських народин. А втім, обчислено його, як загально відомо, помилково. Тільки історична точна екзегеза дозволяє нам устійнити — і то недокладно — дійсну дату народження, діяльности і смерти Спасителя. Згідно з останніми дослідами, Господь народився в шостому або сьомому році перед початком християнської доби, а помер на хресті правдоподібно в 30-му році.

Бог зійшов на землю і народився як Людина так само, як закінчив земське життя: в повній самотності, в повній нужді і приниженні. Він дав пізнати себе щойно тридцять років пізніше. Апостоли не були істориками, і навіть ціллю Євангелій не було описувати історію Христа в історичному сенсі, себто в сполуці з сучасною їй історією світу. Їх ціллю було передати зміст науки Христа, а не даних Його життя. Деякі тільки, і то скупі, дані подає св. Лука, а про внутрішню хронологію, тобто про наступність євангельських подій найбільше дбає св. Іван.

Апостоли й учні Христові голосили найперше Євангеліє усно, шляхом катехизи. Щойно скоре її розповсюдження по цілому тодішньому світі спричинило конечність списати науку Христа, при чому з багатьох таких писем Церква прийняла тільки твори чотирьох Євангелистів, які списали Євангеліє під надхненням Святого Духа.

Визначний італійський історик Джузеппе Річчіотті пише в своєму великому творі: „Життя Ісуса Христа", що добра новина, голошена усно, „була куди багатшою і мала далеко більше даних, ніж списана". „Досконалим прикладом цього є виповідь Папія з Гієраполісу, який десь біля 120-го року писав, що з великим запалом довідувався про те, що усно навчали апостоли й інші безпосередні учні Ісуса, яких вичисляє поіменно, додаючи вкінці таке вияснення „Бо мені здавалося, що з книг не буду мати стільки користи, як зі слів, що тремтять життям (у: Eusebius, Historia Eccleziastica, II. 39, 4). А говорячи про „книги" і про „слово", має на думці джерела, що заторкують життя і науку Ісуса, бо безпосередньо потім виразно говорить про Євангелія Марка і Матвія".

І справді, Євангелія не були подумані як літературні твори, що діють на уяву і почування. Їх автори прагнули переказати правду найпростішим способом і вповні згідним з дійсністю. Вони відкинули всякі описи, оповідання і сторонні обставини, записуючи тільки події з життя і слова Христові.

Тому Євангелія треба трактувати передусім як вірний і об'єктивний переказ науки Христа. Їх списано безпристрасно, без пояснень і причинків авторів і без чуттєвого забарвлення. Євангелисти не виявляють ніколи захоплення Учителем, не тішаться з Його Народження, не виявляють смутку з приводу Його смерти. Та, не зважаючи на їх здержливість і сухість, Євангелія є і залишаться назавжди для християн як зерно, в якому міститься стисла правда про Відкуплення.

А все ж таки людська природа має свої права і потреби. Не досить було впродовж віків і не досить сьогодні для визнавців Христа відомостей про Його життя і про життя людей з Ним зв'язаних, а особливо про життя Найсвятішої Його Матері. Тому вже рівночасно з Євангелієм голошено про Ісуса і Марію багато оповістей, частинно правдивих, але часто викривлених, переяскравлених і навіть зовсім фантастичних. Таким чином постали апокрифи, в яких зерно перемішане з половою, а побіч подій і слів Христа, мабуть правдивих, є теж уявлення авторів, звичайно побожні, але деколи наївні, навіть вульґарні, а то й згіршуючі.

Порівнюючи Євангеліє з апокрифами ,не важко відгадати різницю, як між золотом і міддю. Господь прийшов на світ, помер на хресті і діяв способом, хотілося б сказати, найбільш людським, вибираючи вбогість, приниження, страждання. Він обороняв себе від чудес, клав наголос на науку, благословлячи тих, що не бачили, а повірили. Його чудеса почалися головно з милосердя для людської нужди і страждання. А тим часом апокрифи не мають міри в хазяйнуванні найбільшими і непотрібними чудесами, а Бог — Людина, який вибрав убогість, покору і страждання, змальований в них ,як шафар достатку, що має на свій поклик всі добра тієї землі. Яка ж, наприклад, різниця між євангельським Христом, що сорок днів постить у пустелі, і апокрифічним Христом з наївного оповідання „Псевдо — Матвія" про Дитя — Ісуса, який наказує пальмі в пустелі, щоб пригнулася і нагодувала своїми овочами Його, Матір і Опікуна.

Впродовж двадцяти сторіч фантазія християн силкувалась наблизити Бога до людей, щоб Його звеличати посвоєму. Звідси наша віра наскрізь пронизана апокрифічною ноткою. Сьогодні вже пересічний християнин не розрізняє, де кінчається євангельська правда, а де починається побожна леґенда.

Мистецтво, навіть літургія повними пригорщами черпали впродовж сторіч і черпають зі скарбниці апокрифів. Свято Входу у храм Пресвятої Богородиці перейшло до літургії прямо з апокрифів.

Апокрифічні леґенди обвиваються неначе плющ особливо довкола вифлеємських ясел. Віл і осел услуговують Дитяті, чудесні події, здержання часу, заграви і сяйва, а передусім розкіш Вертепу, вистеленого брокатами й шовками — це все стоїть у разючій суперечності з канонічними Євангелі-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ВІДБУЛАСЯ РІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Передконгресова Річна Конференція КУК відбулася в Торонті 4, 5 і 6-го грудня в Інституті св. Володимира, при активній участі 150-ох делегатів і гостей, репрезентуючих II Відділів КУК (28 осіб), 20 Складових Організацій КУК (46 осіб) і 18 від Централі КУК у Вінніпегу.

Зі Складових Організацій на конференції були заступлені: БУК, СУС, УНО, ЛВУ, СКВУ, Комітет Українок Канади, СУСК, ОУПК, УСГ, ФУЖЕРО, ОУВЛ (Вет. Лікарі), НТШ, УНС, СБУВ, Пласт, СУМ, БУКС, УТТК і Наукова Рада, а Відділи КУК репрезентували такі центри: Монтреаль, Оттава, Ошава, Торонто, Гамілтон, Ст. Кетеринс, Лондон, Віндзор, Тандер Бей, Порт Кредит (біля Торонта) і Вінніпег. Для порівняння подаємо, що на минулорічній Крайовій Конференції у Вінніпегу брали участь делегати 19-ох складових організацій і II відділів КУК, включаючи Ванкувер, Едмонтон, Саскатун, Ріджайну і Норт Вателфорд з західніх провінцій, які на жаль до Торонта не приїхали.

Панель Української Молоді Канади

Цьогорічну Конференцію відкрито панелем української молоді, в якому взяли участь: від МУНО — Я. Макогон і П. Мігус, від ОДУМ — Марія Бойко і Наталка Сандуль, від Пласту — Богданна Дума і Роман Мельник, від СУМК — Я. Лозовчук і В. Балан, від СУМ — Т. Дусановський і Люба Кузь, від УКЮ — Костя Назар і Рома Загребельна та від СУСК — Маруся Кухарищин і А. Бандера.

Під успішним керівництвом організатора і модератора цього панелю, проф. Торонтонського університету д-ра Ю. В. Даревича, панелісти перевели аналізу стану зорганізованости української молоді в Канаді, зробили віддавна прогнози зацікавлення українською справою нашої молоді, яка є поза організаціями і поділилася думками про майбутню співпрацю тих молодіжних організацій в системі КУК.

Звідомлення з праці КУК

Пленарна сесія 5-го грудня вранці була виключно присвячена звідомленням праці КУК. Від Централі КУК звідомлення зложили: екзекутивний директор д-р С. Яр. Кальба, шкільний Референт І. Боднарчук та фінансовий секретар президії А. І. Яремович. За відділи КУК звідомляли: Т. Цехмістро (Монтреаль), В. Ярош (Оттава), А. Шуліга Ошава), д-р О. Бойко (Торонто), д-р Ф. Мартинюк (Гамілтон), М. Гладиш (Ст. Кетеринс), А. Степанюк (Лондон), С. Лозинський (Віндзор), Л. Івасиків (Тандер Бей) і А Яремович (Вінніпег).

Симпозіюм про Розвій Тенденцій Української Громади в Канаді

При участі всіх делегатів, членів Президії і Контрольної Комісії КУК та біля 100 гостей з Метрополітального Торонта того дня після обіду відбуто сесію симпозіюм під головуванням А. І. Яремовича і Я. Білака під аспектом чотирьох важливих питань:

—На тему збереження української мови говорили: д-р Р. Олійник—Рахманний з Монтреалю та д-р М. Р. Лупул, професор Едмонтонського університету і пані Л. Чайковська з Вінніпегу.

—Про плекання надбань і цінностей української культури говорили: Лев Коссар, екзекутивний директор радн народного мистецтва Канади з Торонта та д-р І. Глинка з Вінніпегу.

—Активізація в українському житті студентства, інтелектуалів і підприємців і професіоналістів була темою доповіді Василя Гавриляка, посадника Едмонтону та адвокатів Б. Долішного з Ст. Кетеринс і Р. Максимова з Торонта.

—Про активізацію українського елементу в політичному житті Канади говорили: д-р П. Євчук, федеральний посол з Альберти та замість перешкодженого посла з Торонта В. Діякона—Я. Білак.

Після вислухання доповідей і співдоповідей цього симпозіюм розвинулась широка дискусія, яка часами прибирала гарячі форми, у якій брали участь: Е. Мастикаш, Р. Максимів, В. Дідюк, М. Ботюк, І. Янішевський, І. Боднарчук, А. Яремович, С. Лозинський, А. Шуліга, Л. Квасниця, В. Безхлібник і д-р В. Кушнір.

Справи Статуту КУК

Обі пленарні сесії в неділю дня 6-го грудня були присвячені виключно справам майбутньої структури і статуту Комітету Українців Канади. Проводив голова Статутової Комісії КУК І. Ю. Карасевич в приявності членів Президії і Контрольної Комісії і членів Статутової Комісії в складі: І. Ю. Карасевич, І. Г. Сирник, С. Романів, І. Іванчук, Ю. Гвоздулич, С. Радчук і Маруся Кухарищин.

Після представлення п. Карасевичем проєкту рекомендацій Статутової Комісії КУК, над справами майбутньої структури і статуту КУК розвинулась жива дискусія, в якій забирали слово: С. Лозинський, Е. Мастикаш, М. Плавюк, М. Порнюк, д-р О. Бойко, пані Л. Чайковська, д-р С. Росоха, І. Янішевський, д-р Ю. Даревич, пані С. Савчук, О. Кушнір, д-р І. Глинка, Т. Цехмістро, А. Шуліга, М. Світуха, В. Гавриляк, А. Хом'як, А. Степанюк, О. Підгородецький, А. Яремович, д-р Е. Вертипорох, П. Кіт, В. Дідюк, І. Тацюк, д-р М. Кушпета, М. Марунчак, д-р І. Рослицький і В. Безхлібник.

Рекомендації, які зібрано під час цієї дискусії, послужать Статутовій Комісії для виготовлення проєкту змін і доповнень статуту Комітету Українців Канади, який після одобрення Президією КУК —буде розісланий найпізніше 3 місяці перед відбуттям Десятого Конгресу Українців Канади так всім Складовим Організаціям, як і Відділам КУК.

Висліди і аспекти Рідної Конференції

Висліди і досвід, осягнуті на цій Річній Конференції, послужать Президії Комітету Українців Канади у підготовці програми Десятого Конгресу Українців Канади, який запропоновано відбути в половині жовтня (День Подяки) 1971 р. у Вінніпегу.

З нагоди Річної Конференції Централі КУК, в суботу вечором, заходом Управи Відділу КУК в Торонто відзначено 30-ліття праці Комітету Українців Канади, на якому святочну доповідь виголосив п. М. Плавюк а в заключному слові президент Комітету Українців Канади о. д-р В. Кушнір зворушливими словами поділився спогадами про 30 літ його служби громаді на пості президента Централі Українців Канади.

Від Президії і Централі КУК в Річній Конференції взяли участь: о. д-р В. Кушнір, редактор І. Г. Сирник, М. Плавюк, І. Іванчук, Ю. Гвоздулич, А. Яремович, І. Ю. Карасевич, прол. І. Р. Ковалевич, С. Романів, пані Л. Чайковська, А. Павлик, П. Ващук, д-р І. Глинка президент Шевченківської Фундації разом з д-ром С. Яр. Кальбою екзекутивним директором і пані А. Вах екзекутивною секретаркою. Від Контрольної Комісії КУК в нарадах брали участь: пані С. Савчук, пані І. Малицька та д-р С. Росоха.

Річну Конференцію КУК в Торонті попереджено пресовою конференцією, яка відбулась 3-го грудня 1970 р. в готелі Кінг Едвард при участи 22-ох представників і гостей від української преси і 4-ох представників англомовних радієвих і пресових агенцій. У вислідах цього поміщено повідомлення про цю конференцію в місцевих щоденниках „Торонто Телеграм" і „Торонто Дейлі Стар".

С. Яр. Кальба
Екзекутивний директор

Свято подяки СУКІП-у

Вечором, 25-го листопада ц. р. в Українському Народному Домі в Ню Йорку, члени Спілки Українських Купців і Підприємців відбули свято подяки. Вечір і зустріч започаткував спільною молитвою Роман Іваницький.

Голова СУКІП-у Ярослав Пастушенко згадав померлих членів Спілки, та однохвилинною мовчанкою присутні вшанували їх.

Після вечері Ярослав Пастушенко пригадав, що між присутніми є член СУКІП-у, який саме тепер обходить своє 60-річчя свого подружжя, та 40-річчя фахової праці — підприємець Іван Книш з дружиною Михайлиною. Многолітсвієм вшановано Ювілятів. Опісля Ярослав Пастушенко відмітив вклад праці Івана Книша в розбудові українського друкованого слова. Правний дорадник СУКІП-у Роман Олесницький пригадав Ювілятові, що їхнє знайомство ще зі Львова, підкреслюючи велике знання Івана Книша не тільки в друкарстві, але в усіх інших ділянках. Адоптований „кунець" Івась Керницький пригадав Ювілятові, що „Перелетні птахи" не побачили б світ, якщо б Іван Книш не видрукував цей твір. Многолітсвієм вшанували присутні Ореста Куровицького, який нещодавно відзначав свої уродини, та Романів: Романа Порохка, Романа Скороборгато, Романа Крупку, Романа Іваницького, та Романа Олесницького. Панна Христя Гориславська вручила від СУКІП-у китицю квітів Ювілятам Михайлині й Іванові Книшам.

Ярослав Пастушенко пригадав присутнім, що СУКІП постійно піддержує важливі акції української спільноти в діяспорі й на американському континенті. В цьогорічну програму СУКІП-у входить Катедра Українознавства, Будова Церкви св. Юра в Ню Йорку й Церква в Потребі. Усім відомо, що найбільше жертвують на всі потреби наші купці, в першу чергу. Орест Куровицький згадав, що на Катедру Українознавства в цілій Америці біля 180 осіб зложило по $1,000, — тобто малий відсоток наших громадян. Він уважає, що справа Катедри Українознавства не була як слід розпропагована. Орест Куровицький, як колишній фінансовий референт збірки на Церква в Потребі звернув увагу, що якби наша преса присвячувала більше уваги збірковій акції то було б можна зібрати багато більше грошей.

В дискусії забирали голос: Петро Ференц, він згадав що тепер часто трапляються грабунки і вбивства по підприємствах і апелював до Управи СУКІП-у, щоб вислати спеціяльне меморандум до посадника міста Ню Йорку й вимагати більшої охорони наших підприємств. Адвокат Михайло Пізнак радив усім членам СУКІП-у, щоб крім письма до відповідних адміністративних урядів Ню Йорку — вислати делегацію до посадника міста й вимагати від нього тих прав, тобто охорони підприємств. Михайло Пізнак звернув увагу на великий вклад українців не лише в розбудову купецтва цієї країни, але й в інші ділянки, про які мало читається в нашій пресі. Годі помінути наш вклад в культурну розбудову Америки, бо наша молодь репрезентує українців майже в усіх відтинках тутешнього життя.

Директор Українського Народного Дому Євген Стахів згадав про вклад праці Ярослава Пастушенка в розбудову українського друкованого слова на еміграції в Німеччині, як також, започаткуванням видавання гумористичної газети „Лис Микита" в Америці на тутешньому терені.

Пані Надія Пастушенко і Ірена Гошовецька твердили, що наші купці є переобтяжені всіляжими збірками і радили, щоб ряд наших молодих професіоналістів, які заробляють великі суми повинні перебрати збіркову акцію.

Микола Богдан, касир СУКІП-у пригадав управі й присутнім членам, що постійні збірки відстрашують багатьох купців бути членами СУКІП-у. Вирішено, щоб всякі збірки переводити не під агідою СУКІП-у, щоб члени СУКІП-у можуть жертвувати на всякі цілі індивідуально. Усі присутні одноголосно піддержали внесок М. Богдана й П. Ференца.

Спільною молитвою закінчено свято подяки СУКІП-у. Обговорювано ряд справ які зв'язані не тільки з купцями, але з цілим нашим українським громадянством.

Роман С. Голіят

Українська мова на Ратґерському університеті в Нюарку

Нюарк. З вересня 1970-го року року на Ратґерському університеті, найбільшому університеті в стейті Ню Джерзі, розпочалися лекції української мови. Українська мова — це шоста мова на відділі чужомовних мов і літератур Ратґерського університету. Дотепер на цьому відділі викладають такі мови: італійську, еспанську, німецьку, російську та французьку. Українську мову введено на рівні зі згаданими модерними мовами. Цей курс української мови викладає професор Євген Федоренко. Вже цього місяця, в грудні 1970 року, університет ухвалив на слідуючий академічний рік увести другий рік української мови, себто існуватиме два курси української мови: 1-ий рік — це основний, початковий курс, і другий рік — це продовження 1-го, більш заавансованого курсу. В другому семестрі, з лютого 1971-го академічного року читатиметься новий курс під назвою „Слов'янська література у англійському перекладі". Українська, польська та чеська літератури становлять зміст згаданого курсу. Студенти престижевого і найбільшого університету в стейті Ню Джерзі вперше у понад двохсотлітній історії існування цього університету знайомляться і вивчають українську мову і літературу. Треба також відмітити, що на цьому університеті в біжучому році, старанням професора Тараса Гунчака, введено програму східньо-европейських та совєтських студій. Студенти можуть діставати посвідку, „сертіфікейт" з цих студій. В згаданій програмі беруть участь такі відділи: економії, історії, політичних наук та чужинецьких мов і літератур. Також відділ географії пристуnає до згаданої міждепартаментальної програми. Студенти, що дістануть посвідки зі згаданої програми, докладніше вивчатимуть проблеми країн Сходу Европи, як також народів Сов. Союзу. Ратґерський Університет у Нюарку робить поважні кроки для далекосяжної цілі — ознайомлення та вивчення проблем народів Східної Европи.

Українка „королевою" коледжу в Монтклері

Ірвінгтон. — В тижневику „Ірвінгтон Геральд" з 10-го грудня р. ц.. появилася мила вістка про те, як молода українка, 17-тирічна Орися Тилко, учениця середньої школи в Ірвінгтоні, отримала першу нагороду з-посеред 14-ох кандидаток на титул „Джуньйор міс" повіту Ессекс. З титулом пов'язане було коронування на „королеву". Ціла та церемонія відбувалися в Стейтовому коледжі в Монтклері, Н. Дж. Названий часопис порівнює цей успіх молотої Орисі з кар'єрою Попелюшки. Сама Орися твердить, що вона плакала, почувши вислід конкурсу, бо — говорила вона у своїй скромності — багато інших дівчат були кращих за неї, які більше заслуговували на вирізнення.

Схвильовані батьки і уся її рідня стежили за перебігом конкурсу.

Орися одержала нагороди за привабливість, що їх виявила в українському танку, який виконала в народному одягу. Вона студіювала балет в Академії балету в Нюарку впродовж 4-рох років.

Виґравши конкурс, Орися отримала 250 дол. стипендії, сукню на виступ в січні, у Нюарку, стилеву перуку, гарний годинник, свій портрет і диплом.

Якщо вона виграє стейтовий конкурс в січні р. р. в Нюарку, то в травні 1971 р. візьме участь в загальноамериканському конкурсі в Мобіл Алабама, який буде переданий через телевізію.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу, 23-го грудня 1970 р. упокоївся в Бозі наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БРАТ

бл. п. ЙОСИФ ВІҐАН

на 54-му році життя.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 25-го грудня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенню Thomas M. Quinn Funeral Home, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 26-го грудня 1970 р. о год. 9-ій ранку з того ж заведення до української церкви Чесного Хреста при 31-12 30th St., Astoria, а опісля на цвинтар Mt. Olivet, Maspeth, N.Y.

В глибокому смутку:
дружина — ВІРА з дому ТИМЧЕНКО
сестри: КАТЕРИНА ВРУБЛІВСЬКА з чоловіком
МАРІЯ СОЛДАН з чоловіком

Похоронам займається William Stachurski Funeral, 667 Blake Avenue, Brooklyn, N.Y.

Ділимося з Українським Громадянством сумною вісткою, що 3-го листопада 1970 р. в Коломиї, відійшов у Вічність

бл. п. ПАВЛО КРУПСЬКИЙ

на 93-му році життя, довголітній директор школи в Снятинщині, колишній старшина австрійської армії і старшина УГА.

ПОХОРОН відбувся 5 листопада 1970 року на кладовищі в Коломиї.

Важким горем прибиті: дочка СОФІЯ, ОКСАНА на Рідних Землях, дочка МАРІЯ, АДРІЯНА КЕНВАН в Едмонтоні, син АНДРІЙ КРУПСЬКИЙ у Дітройті, ІВАН КЕНВАН — зять та ОРЕСТ і ЗОНЯ — внуки.

ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ — ЧИННИК, З ЯКИМ НЕ РАХУЮТЬСЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

діє на них пригноблююче і демобілізуюче?!

Москва діє зовсім інакше. Вона не тільки підтримує комуністичні партії в цілому світі, але й заявила, що вважає легітимними т. зв. „визвольні війни". Це означає, що коли в якомусь закутку світу виникнуть комуністичні заворушення —в багатьох випадках нею самою спровоковані — вона відразу спішить не тільки з психологічно - моральною підтримкою, але й дає цілком реальну допомогу зброєю, „інструкторами" і т. д.

**

Проте, якщо можна ствердити, що Захід не цікавиться визвольними рухами поневолених народів, то, з другого боку, можна вважати, що вина за такий стан спадає у великій мірі на представників поневолених народів, на тих представників, що перебувають у західньому світі. Якщо ці представники вважають, що визвольні рухи їхніх народів являють собою поважну силу, то вони мусіли б відповідно до цього поступати, щоб примусити інших з цією силою рахуватися. Для цього вони мусіли б виступати і діяти спільно, висуваючи певні вимоги і промовляючи в імені своїх народів.

Це відноситься, звичайно, і до представників тих народів, які перебувають на території своїх окупованих Москвою країн. Але в цьому випадку треба брати до уваги, що в умовах терористичних режимів у країнах поневолених народів дуже тяжко або й неможливо створити якусь одну репрезентацію, до якої належали б представники всіх цих народів для координування рухом спротиву. Тому й маємо ізольовані виступи в Угорщині, в Чехо - Словаччині, в Польщі, в Україні, на Кавказі тощо. Але навіть в тих умовах вже маємо спроби порозуміння і спільної акції. До програми Демократичного Руху СССР, наприклад, що її підписали були представники Росії, України і Прибалтики, прилучилися вже вірмени. Можливо, коло учасників буде поширюватися, і до нього прилучаться представники сателітних країн — хай із своїми окремими постулятами. В кожному разі, є підстави вважати, що певне ідейне пов'язання поміж рухами спротиву як серед народів СССР, так і народів країн - сателітів, уже існує.

Що ж стоїть на перешкоді спільним виступам і спільній організованій дії представників усіх поневолених народів тут, у західньому світі? Як відомо, є різні організації т. зв. сателітних народів і народів Прибалтики, наприклад, Асамблея Уярмлених Европейських Народів та інші. Окремо діють національні центри неросійських народів СССР, об'єднані в Лізі Визволення Народів СССР або т. зв. Паризькому Бльоці. Щодо АБН, то там об'єднані і народи-сателіти та народи СССР, і ця організація розвиває, справді, активну діяльність.

Що ж, повторюємо, стоїть на перешкоді спільній організованій дії об'єднаних представників центральних організацій усіх поневолених народів у західньому світі? А що така спільна дія була б дуже доцільною і, може, дала б позитивні результати — це справа безспірна. Її напевно привітали б патріоти в окупованих Москвою країнах, даючи їм певність, що їхні інтереси і їхню боротьбу належно репрезентують поза межами впливу Москви. І така спільна дія могла б зустрітися з уважнішим ставленням до себе політично - урядових чинників Заходу, аніж окремі виступи представників поодиноких поневолених народів.

Нам видається, що представники народів СССР не раз виявляли бажання до такої спільної дії. Представники народів - сателітів ставилися до цього більш, якщо не зовсім стримано.

Першою причиною до такого стриманого наставлення представників т. зв. сателітів є та обставина, що їх народи перебувають у, так би мовити, догіднішому юридичному становищі. Вони все таки, мовляв, мають хоч формально незалежні держави, тоді як народи СССР зв'язані своїм перебуванням у примусовому „союзі" з Москвою. Але такі міркування не мають під собою поважних основ. Бо на перший плян висувається тепер не юридичний, а фактичний стан, в якому перебувають усі ці народи. Хоч у якому ліпшому юридичному стані не перебувають, наприклад, Польща чи Румунія від України, визволитися всі ці країни зможуть тільки тоді, коли захитається і впаде російсько - совєтська імперія. Два з половиною десятки років перебування в ліпшому юридичному стані не помогли Чехо - Словаччині визволитися з-під „опіки" Москви...

Другою причиною на перешкоді до спільної дії — це, певно, ті територіяльні неузгіднення, які ще існують поміж деякими з народів, про які мова. Входить тут у гру і Білорусь, і Литва, але, певно, найбільше йдеться про Україну, на частину території якої висувають претенсії поляки, румуни, мадяри, а може і чехи та словаки. Але — чи не можна тут нарешті знайти якийсь вихід? Чи не можна було б домовитися, що, виходячи з теперішнього „статус кво", ми тепер разом боремося за наше спільне визволення, а потім будемо мирно рішати всякі спірні питання? Бо що важливіше: триматися якихось претенсій і при тому далі перебувати під владою Москви, чи порозумітися і спробувати спільно досягти визволення і відновлення справжньої незалежности?

Так чи інакше, але якби всі поневолені народи порозумілися між собою і створили спільний авторитетний, центральний осередок дії, вони могли б разом виступати як окрема поважна сила в міжнародній політиці і примусити рахуватися зі своїми вимогами.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЄВАНГЕЛІЄ ЧИ АПОКРИФИ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ями. Короткий версет у св. Луки — це все, що знаємо про ту просту подію, яка була водночас найбільшою в історії світу і всесвіту: „І породила вона свого первенця Сина, і Його сповила, і до ясел поклала Його, — бо в господі їм місця не стало" (св. Лука, 2,7). Немає в тому версеті ні вибуху радости, ані звеличання, ані роздумування, ані навіть жалю з приводу нужди місця народження, ба, в словах Євангелія маємо неначе виправдання вертепу чи стайні, бож у господі місця не стало.

Св. Лука говорить далі у своєму Євангелії про поклін янголів і пастирів. Звідки Євангелист черпав ті відомості? Звідки ми знаємо про такі відомості, як Благовіщення, як янгольські хори над Вифлеємом? Виясненння просте, а знаходимо його, неначе вказання джерела, в закінченні опису Народження у св. Луки: „А Марія оці всі слова зберігала, розважаючи в серці своїм" (св. Лука 2,19).

Чим же є наші коляди і щедрівки, наші звичаї, зв'язані з Народженням Христовим, як не апокрифічною практикою? Пересічний українець більше пройнятий в часі свят Різдва Христового свят-вечірніми стравами, „дідухом" чи ялинкою, звіздою чи вертепом, ніж роздумом над тайною Втілення. А втім, у тому немає нічого поганого. Людське серце потребує відживи розваги і фантазії, почувань, зворушень і спогадів. Колядки й обряди, зв'язані з Різдвом Христовим, є теж звеличуванням Бога особливим способом, а з їх роду можна відчитати духовий зміст тих осіб і народів, які їх плекають.

Отож, у нашому народному вертепі безсумнівно вдаряє передусім переріст декоративности і форми, прив'язання до апокрифічної традиції. Але було б несправедливістю таврувати вертеп, звізду і кутю. Бо це — пам'ятки, зв'язані з приходом Христа на світ. Вони стократно кращі від пуританської сухости і холоду. А втім, не вони є головним змістом періоду Христового Різдва.

Євангеліє є зерном, з якого крізь усі віки розвивається гірчичне зерно правди. Поступ людства до Христа хоч постійний, але повільний. Впродовж сторіч ми відкрили не одну правду, що є в Євангелії. Ніхто не може твердити, що вповні розуміє Євангеліє. Але й Бог не від усіх вимагає глибини теологічних передумань. Йому вистачає доброї волі і віри. Так і українські обряди й звичаї Христового Різдва в основі постали як прояв Божого почитання. Вони були проявами любови до Бога і людей. А це приніс нам передусім Христос. Любов, голошена в Його Євангелії, була найбільшою революцією в історії світу, і після її проголошення не залишилося вже жадної таємниці в суспільному бутті людей — до розв'язання. В янгольських словах, сказаних у дні Народження Господа нашого: „Спокій людям доброї волі" — містяться всі людські ідеали і програми.

Прегарні наші колядки і щедрівки, і виміна побажань з кутею чи ламання просфори, і сіно на столі, і дідух, і годування худоби в ніч Різдва, і ялинка, і звізда, і вертеп. Чудові наші апокрифічні традиції, обрядово зв'язані з вифлеємською ніччю. Але вони всі були б тільки пригорщею соломи, коли б ми забули про найблагословеннішу Таємницю тієї ночі, висказану в словах Євангелії: „І Слово стало тілом..." (Іван. 1.14).

„Лицар на білому коні" в Торонті

(нр) Англійський драматург і поет 17 ст. Тома Шадвел замітив, що „Сатира є завжди неприємною для тих, що на неї заслуговують".

Молодий український драматург Борис Будний може бути вдоволений із свого першого твору, сатиричної п'єси в 3-ох відслонах п. з. „Лицар на білому коні". П'єсу вперше виставлено недавно у Монтреалі, а в неділю 29-го листопада ц. р. поставлено її силами новозорганізованої Українським Студентським Драматичним гуртком, в Торонті.

Борис Будний заторкає в своєму творі найбільше пекучі проблеми українського життя. Тут знаменито схоплено так званий „розрив між поколіннями", справу „мішаних подруж", приставання наших молодих людей із людьми такими ж молодими, інших етнічних груп.

Автор визначається сильним сатиричним талантом. Заля (переповнена старшим поколінням і молодими) ентузіястично сприймала поодинокі репліки молодих акторів, які свої ролі виконували переконливо.

Молоді люди, які взялися за організацію цієї театральної студії можуть бути вдоволені із свого першого виступу, а українська громада Торонта, масово прибуваючи на перший виступ засвідчила, що їхня українська громада радо піддержує кожен шляхетний і культурний почин молоді, там де вона береться за щось позитивне, корисне і здорове.

Душею цієї нової мистецької групи є Іван Паско, якого ентузіязм для українського театру вартий піддержки. Відрадно бачити, як українська молодь без особливої принуки, без натиску, а сама, зі своєї власної ініціятиви береться за такі відповідальні і тяжкі речі, як театр.

І приємно було слухати п'єсу, написану молодим пером в поправній українській мові. П'єса ця, в своїм сатиричнім освітленні, передає глибшу позитивну думку, в обсаді молодих українських людей, з різних середовищ, вирощених в різних обставинах які зуміли відтворити свої ролі задовільною українською мовою.

„Старші повинні снити сни, а молодь бачити візії" — сказано було колись.

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

Розшуки

Пошукую ВАСИЛЯ ДМИТРОВА з років 1944-1945. Хто знав би дещо про нього, прошу писати на адресу:
Box D.A.D.
1919 Palmetto Street
Ridgewood, N.Y. 11227
Проситься інші газети про передрук.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 27-го ГРУДНЯ 1970 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. о 1-ій год. по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Аве. і Айві вул. Збори відбудуться при будьякій скількості членів. — Управа.

Різне

ШУКАЮ ПРАЦІ при дрібних речах, дуже скорий в праці. Прошу писати на адресу:
Box D.A.D.
1919 Palmetto Street
Ridgewood, N.Y. 11227

Праця

HELP WANTED FEMALE

ПЕРШОКЛЯСНА КУХАРКА СПЕЦІЯЛЬНОСТЕЙ
Праця в інтернаціональному ресторані з континентальною кухнею. Мусить мати 5 р. досвіду, головно в заграничних меню. Платня $150.00 на тижневій базі. Як потрібно, мусить працювати на „овертайм".
Тел. A. Vlavianos
Torrington, Conn. 203 482-7958

Праця

MALE

MARINE ENGINEER
Chief engineer position open on American Research Vessel Diesel Electric 3800 H.P. U.S. Coast Guard license required.
Phone, collect Port Captain
WOODS HOLE OCEANOGRAPHIC INSTITUTION
Woods Hole, Mass.
(617) 548-1400, Ext. 208
An equal opportunity employer

EXP. OPERATORS
On Mearow & Singer Machines. Steady work. Nice working conditions.
MIA SPORTSWEAR
1157 Southern Blvd., Bronx, NY
Call 842-6220
Ask for Pancho & Antonih

EXP. SPRAYMAN
on crystal, china & metal. Steady. Good salary & benefits.
Peerless Art
956 Jamaica Ave., Bklyn, N.Y.
Call 235-3862, Mr. McWillan

AUTO MECHANICS
to work in clean modern shop. Must be experienced and have own hand tools. Full company — paid benefits, hospitalization, life insurance, uniforms, holidays & vacations. Call
Bill Lanzaro (201) 566-2224
Mon. thru Sat.

Управа УСО „Тризуб", Філядельфія пошукує до праці
КЕРІВНИКА БАРИ (СТЮАРДА)
Проситься заінтересованих в цій праці, голоситися у вечірніх годинах до п. Петра Тарнавського в домі УСО „Тризуб".

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО РОДИННО, ВЕСЕЛО, СПОКІЙНО

РІЗДВЯНІ СВЯТА на СОЮЗІВЦІ!

В четвер, 31-го грудня 1970 року
Зустріч Нового Року
Грає оркестра „Союзівки" під кер. І. БІСКУП
НОВОРІЧНА ВЕЧЕРЯ тільки на замовлення.

У середу, 6-го січня 1971 року
Свята Вечеря
з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ

Замовлення слати:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446
Tel.: (914) 626-5641

Name ....

Address ....

....